

VOORWOORD

Namens bestuur en redactie wil ik iedereen een heel voorspoedig en gezond 2019 toewensen! En dat we ons dit jaar maar weer met veel energie mogen inzetten voor onze mooie flora en fauna! En daarnaast wil ik iedereen alvast van harte uitnodigen voor de algemene ledenvergadering op 4 maart. De agenda hiervoor vind je in de Scharrelaar van december 2018.

Het jaar is inmiddels alweer volop aan de gang en binnen de vereniging bruist het van de activiteit! Zo doet de plantenwerkgroep óók hartje winter volop aan inventarisatie. En is de werkgroep 'Dagvlinders en Libellen' verbreed tot de werkgroep 'Insecten', met Martijn Bunschoek als coördinator. Ook heeft Roel Akkerman zich aangemeld als nieuwe webmaster voor onze website.

De inloopzaterdagen zijn inmiddels gestart. We beginnen met een wandeling, dan is er koffie, en tijd om na te praten of rond te kijken. Je kunt ook 'gewoon' komen inlopen, de klussenlijst bekijken, of zelf ideeën inbrengen. We zijn 's zaterdags open van 10 tot 12 uur.

Voor de jeugd is weer een leuk en gevarieerd programma dit jaar. En we zijn gestart met lessen geven op scholen. Er wordt kortom hard gewerkt om vele kinderen liefde voor, en kennis over, de natuur bij te brengen. Mocht je willen helpen met het jeugdprogramma, of heb je ideeën, laat het weten!

Ook zijn er dit jaar weer boeiende lezingen gepland en gaan we in gesprek met de gemeente en andere instanties, bijvoorbeeld over het maken van een 'Bijenplan' voor de omgeving. Er komt dit jaar weer een Beleefdag, knutselmiddagen, boompjes trekken op de hei, bermen en akkers inzaaien, excursies en natuurlijk straks in het voorjaar de nestkastcontroles.

En nog veel meer! Lees het maar na in De Scharrelaar. Ook kun je hier de verslagen lezen over waar we afgelopen jaar allemaal mee bezig zijn geweest. Veel plezier met lezen en hopelijk tot binnenkort, op de ledencontactavond, of bij één van de andere activiteiten!

Clarien Cornelisse, voorzitter

AGENDA

Wat komen gaat!

- 04-03-2019 Algemene ledenvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42 IJhorst. Na de pauze Vogelbingo.
- 09-03-2019 Heidezuivering
- 23-03-2019 Landelijke schoonmaakdag
- 01-04-2019 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42 IJhorst. Presentatie Kristianne vd Put over heggen vlechten.
- 06-05-2019 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42, IJhorst.
- 11-05-2019 Vrijwilligersdag
- 03-06-2019 Ledencontactvergadering, Buitenexcursie.
- 10-06-2019 Fietstocht en natuurbeleefdag.
- 16 t/m 23-05-2020 Natuurreis.

JEUGDAGENDA

2019

- 09-02-19 Wereldnatuurfonds. Wordt verzorgd door Greetje Kroonenburg. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.
- 09-03-19 Heide opschonen. Plaats en tijd wordt nog bekend gemaakt.
- 23-03-19 Landelijke schoonmaakdag. Verzamelen bij de inforuimte SBB aan de Vijverweg. Graag ook ouders die aan deze activiteit willen meedoen. Aanvang 9 uur.
- 13-04-19 Begin nestkast controle. Eerste keer om 8 uur verzamelen bij de inforuimte SBB aan de Vijverweg. Daarna wordt met de leiding overlegd wanneer er gelopen wordt.
- 25-05-19 Lezing over en zoeken naar insecten in de natuur door Martijn Bunschoek. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.
- 22-06-19 Reisje naar Natuurpark Lelystad. We vertrekken om half 9 van het marktplein in Staphorst. Opgeven tot uiterlijk 30 maart i.v.m. het bespreken van een bus en gids. Kosten € 10 voor leden en € 15 voor niet-leden. Zelf eten en drinken meenemen.
- 21-09-19 Heide opschonen. Plaats en tijd worden nog bekend gemaakt.
- 12-10-19 Puzzeltocht. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00. Opgeven tot 5 oktober.
- 09-11-19 Gezamenlijk een groot insectenhotel timmeren. Misschien nog een vervolgdag om het hotel te plaatsen. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 2,50. Opgeven tot 2 november.

2020

- 11-01-2020 Spel / film / quiz. uitdelen nieuwe programma's. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1.00.

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING D.D. 4 MAART 2019 AANVANG 20.00 UUR

1. Opening
2. Ingekomen stukken
3. Notulen ledencontactvergadering d.d. 4 februari 2019
4. Notulen algemene ledenvergadering d.d. 9 april 2018 (zie Scharrelaar Dec.)
5. Mededelingen
6. Jaarverslag secretaris (zie Scharrelaar febr.)
7. Jaarverslag penningmeester
(De financiële stukken zijn een uur voor de vergadering in te zien)
8. Verslag kascommissie
9. De kascommissie
Jan Dunnink en Gerard Oldeman. Reservelid Kristianne v.d. Put
Aftredend: Jan Dunnink
Benoeming: Reservelid.
10. Goedkeuring begroting / Vaststelling contributie
11. Bestuursverkiezing
Aftredend: Pieter v/d Berg, Janny Niehoff en Evert Rolleman.
(Janny is aftredend en niet herkiesbaar, Pieter en Evert hebben zich herkiesbaar gesteld, volgens art. 9.2 van de statuten)
Tussentijds aftredend: Roelof Talen.
Tegenkandidaten, gesteund door minimaal 10 leden, kunnen zich tot een week voor de algemene ledenvergadering melden bij de voorzitter.
12. Werkgroepen
13. Wat komen gaat
14. Rondvraag
15. Pauze
16. 21.00 uur: Presentatie Mirjam en Greetje. Vogelbingo
17. Sluiting

JAARVERSLAG 2018

Bestuursvergaderingen.

Dhr. Jan Vos is voorzitter tot zijn aftreden op de Algemene Leden vergadering op 5 maart. Vanaf die datum tot augustus is het voorzitterschap waargenomen door een bestuurslid en is de vacature vacant. Vanaf augustus heeft Clarien Cornellisse de functie van voorzitter op zich genomen.

Er wordt tien keer per jaar vergaderd. Het bestuur telt 9 personen.

De verschillende taken die tot het bestuur behoren, kunnen zo goed verdeeld worden. Ook is het de taak van het bestuur om samenwerking tussen verschillende belangengroepen te bevorderen, zoals de verschillende werkgroepen, natuurbeschermingsverenigingen uit de omgeving, de Gemeente Staphorst, Staatsbosbeheer (SBB), Natuur en milieu Overijssel etc. Het bestuur regelt ook de maandelijkse ledencontactavonden en nodigt gastsprekers uit.

Het bestuur is al in een vergevorderd stadium bezig met het ontwikkelen van een meerjarenprogramma.

Een kleine commissie is bezig om nieuwe bestuursleden te vinden.

Er is afgelopen jaar vergaderd in de inforuimte van Staatsbosbeheer aan de Vijverweg.

Ledencontactvergaderingen.

De ledencontactvergaderingen en presentaties worden maandelijks gehouden. Jaap Padding en Erik en Greetje Kroonenburg ontvangen leden en niet-leden gastvrij in de Kroko te IJhorst.

Gemiddeld zijn er 27 personen aanwezig op de volgende presentaties:

08-01-2018: De presentatie van Dhr. Nico Arkes van SBB over bijen gaat niet door. In plaats daarvan wordt de natuurfilm 'Holland Natuur in de Delta' vertoond. Deze valt in goede aarde. Het bestuur trakteert, zoals gebruikelijk op de eerste contactavond van het nieuwe jaar, de aanwezigen op nieuwjaarskoeken en koffie of thee.

05-02-2018: Martijn Bunskoek geeft een presentatie over de indrukwekkende reis die hij gemaakt heeft in Iran, waar hij deel neemt aan de vogeltelling aldaar.

05-03-2018: Algemene ledenvergadering.

De kascommissie, bestaande uit Jaap Padding en Jan Dunnink, oordeelt dat de boekhouding er uitstekend verzorgd uit ziet. Aan de penningmeester wordt décharge verleend. Jaap Padding is aftredend en wordt opgevolgd door Jan Dunnink. Gerard Oldeman stelt zich beschikbaar als kascommissielid en Kristanne v.d. Put wordt reservelid.

Bestuursverkiezing: Jan Vos, voorzitter, heeft zich niet herkiesbaar gesteld. Harry van Wijk en Mirjam Fagel worden herkozen en Clarien Cornellisse wordt nieuw bestuurslid.

Dhr. Tariq Stark vertelt ons over de verschillende ziektes die momenteel voorkomen bij amfibieën. De situatie is momenteel zorgwekkend. Als we zieke dieren waarnemen is het zaak om dit door te geven.

09-04-2018: Mirjam Fagel presenteert een film over de verschillende activiteiten van het jubileumjaar, zoals de Natuur- en Beleefdag en de jubileum feestavond. Het is indrukwekkend om te zien hoeveel de jubileumcommissie georganiseerd heeft.

07-05-2018: Dhr. Jan Knol geeft een prachtige PowerPoint presentatie over de huiszwaluw.

04-06-2018: De jaarlijks buitenexcursie wordt in 2018 aan de vereniging aangeboden door de natuurbeschermingsvereniging 'de Vechtstreek'. De excursie vindt plaats in het prachtige natuurgebied bij Ommen.

03-09-2018: Janny Niehoff presenteert haar reis naar Roemenië, met door haar prachtig gemaakte opnamen.

01-10-2018: De reeks wordt vervolgd door een presentatie van Dhr. Nico Arkes, boswachter bij SBB. Hierin maakt hij duidelijk hoe SBB de terreinen beheert. Hierbij staan drie aandachtspunten voorop: beschermen, beleven en benutten. Daarna gaat hij ook in op het belang van de werkzaamheden die de vereniging doet. Hij noemt als voorbeeld de werkzaamheden op de heide. Dit komt direct ten goede van alles wat leeft in dit biotoop. Zo geldt dat voor iedere werkgroep van de vereniging.

05-11-2018: Dhr. Evert Westerhof geeft een presentatie over de jachtbeheerseenheid in het Reestgebied. Dit levert een interessante discussie op.

03-12-2018: De laatste presentatie van dit jaar wordt gehouden door Dhr. Wout Nieuwenhuis van Landschap Overijssel en Dhr. Dinant Hommes van het Drents Overijsselse waterschap over de plannen van het opnieuw in te richten stuk natuur van 'De Vledders' en 'Leijersshooidanden'.

Ledental.

Per 31 december 2018 telt de vereniging 88 jeugd- en 516 volwassen leden en 35 gratis leden.

De vereniging heeft drie ereleden en er zijn acht dragers van de 'zwarte mees'. Er zijn in totaal dit jaar 23 nieuwe aanmeldingen en 35 opzeggingen.

Voor zover bekend zijn in 2018 de volgende leden overleden:

M.D. Dekker	Meppel
A. Muller	IJhorst
A. v.d. Bergh	Nieuwleusen
A. Troost	Staphorst
A. Belt	De Wijk
U. Dijkstra	IJhorst

Dat zij mogen rusten in vrede.

Website.

De vereniging beschikt over een eigen website: www.natuurbeschermingsvereniging.nl

De site wordt nu nog beheerd door Harry Vos. Hij heeft echter te kennen gegeven te willen stoppen met deze werkzaamheden. Voor al die jaren dat hij dit gedaan heeft, willen we hem heel erg bedanken. Op de contactavond van 07-01-2019 heeft Roel Akkerman aangegeven deze klus te willen overnemen. Roel, dank voor je spontane aanbod en heel veel plezier met het beheren van de site.

Op de site is informatie te vinden over de doelstelling van de vereniging, de samenstelling van het bestuur, de verschillende werkgroepen en de agenda. Verder is er een fotopagina en is 'De Scharrelaar' te lezen. Maandelijks wordt het verslag van de ledencontactavond toegevoegd.

Het bestuur doet nogmaals een dringend verzoek aan alle werkgroepen om actuele informatie en foto's aan te leveren voor de website, wat vervolgens gestuurd kan worden naar: webmaster@nbvijs.nl

Schoonmaakactie

Schoonmaakactie.

Op zaterdag 24 maart is de jaarlijkse schoonmaakactie. De opkomst is goed. Burgemeester T. Segers ondersteunt het initiatief en opent graag de actie. Het Staphorster bos en aangrenzende wegen worden vuilvrij gemaakt. De lekkere broodjes en het drinken worden verzorgd door Jaap Padding. De organisatie ligt in handen van Mirjam Fagel.

Jaap Padding in actie voor de vereniging

Heidezuivering.

De jaarlijkse heidezuivering vindt plaats op 22-09-2018 en 20-10-2018. Er wordt gewerkt bij de Viperastrook gelegen bij de 'Vier Bergen' en de 'Zoere Grachten'. De opkomst is goed en de innerlijke mens wordt versterkt door Jaap Padding met koffie, thee en koek. Na afloop is er de traditionele snert met roggebrood van de fam. Vos.

Op 05-10-2018 geeft Evert Rolleman een gastles aan groep 7 en 8 van de CNS in Staphorst met een uitgebreide presentatie over het nut van de heidezuivering en alles wat leeft en bloeit op de heide. 's Middags gaan de 42 leerlingen zelf aan de slag op de hei bij 'de Zwarte Venen'. Zij worden begeleid door de leerkracht, een paar ouders en de vaste vrijwilligersgroep van SBB, aangevuld met vrijwilligers van onze vereniging. Niek Gosker coördineert het geheel.

Op 03-11-2018 was de Natuurwerkdag. Deze vindt plaats op de hei en is georganiseerd door SBB. Hier heeft ook een aantal leden van onze vereniging aan deelgenomen.

Met dank voor een ieder die heeft meegeholpen.

Heide opschonen

Werkgroepen.

De nu volgende verslagen zijn aangeleverd door de coördinatoren van de werkgroepen. Hiervoor hartelijk dank.

*Werkgroep jeugd 'Weer of geen Weer':

Van de verschillende programma onderdelen hebben jullie al in de loop van het jaar een uitvoerig verslag kunnen lezen in de verschillende Scharrelaars. Dus hier een korte opsomming van het afgelopen jaar .

De werkgroep bestond dit jaar uit de volgende leden. Hiltje Velde, Mirjam Fagel, Jaap Padding en Jan en Hendrikje Vos. Het zou ontzettend mooi zijn om de groep nog uit te breiden met bv. een of meerdere ouders van de jeugd.

We zijn in januari gestart met een filmmiddag met een mooie film 'Holland natuur in de Delta' en op het eind een kleine quiz. Het was een geslaagde middag.

17 Februari waren Arnold Lassche en Mark Meulman bij ons om ons het een en ander te vertellen en te laten zien over de uilen. Hier waren 18 kinderen

aanwezig dus een mooie opkomst en een boeiende en leerzame middag, zeker voor herhaling vatbaar in de komende jaren.

Toen was het 24 maart, de landelijke schoonmaakdag. Hier doet de jeugd altijd erg fanatiek aan mee. Het is dan ook wel een mooi gezicht om overal in het bos de hesjes van oud en jong te zien. Opvoedkundig een belangrijke morgen met volgens mij ook wel een goed resultaat. Laten we hopen dat we zo aan veel kinderen kunnen doorgeven dat een bos voor mooie en nuttige natuur is, waar we als mens ook veel van kunnen genieten en zuinig op moeten zijn. Maar dat het geen vuilstortplaats is.

Op 31 maart was Theo Douma bij ons om ons veel te vertellen en te laten zien van de vleermuizen. Zo was er een film over de Rosse vleermuis, Watervleermuis enz. In de kasten die in verschillende windrichtingen opgehangen waren, zodat ze te allen tijde kunnen verhuizen, werden Dwergen Rosse vleermuizen aangetroffen. De 25 kinderen en 2 moeders konden samen met de leiding terugzien op een boeiende middag. Dit zal ook zeker in de toekomst een herhaling krijgen.

Hierna is het voor de leiding tot 30 juni rustiger want de jeugd is dan heel druk bij de nestkast controle. Dit is al 60 jaar een vast iets in de vereniging, eigenlijk een van de pijlers vanaf de oprichting.

30 Juni gaat het reisje richting Ruinen, niet met de bus maar met een aantal auto's naar het bezoekerscentrum Dwingelderveld, schaapskooi en vogelpark. Een mooie dag waarvan ook de aanwezige ouders genoten. Hierbij wil ik ze nogmaals bedanken dat ze meereden voor vervoer.

Na de vakantieperiode was het nog hard werken met het opschonen van de heide. Helaas was de opkomst wat minder dan voorgaande jaren, zodat er nog een extra zaterdag op de hei gewerkt is.

Op 13 oktober was weer de timmermiddag. Een kikker of paddenhotel werd er getimmerd. Het was prachtig weer dus dat kon mooi buiten. Kinderen en meegekomen ouders konden dus ook nog van het mooie weer genieten. Dit was een geslaagde middag, die altijd nogal wat voorbereiding kost in verband met het benodigde materiaal.

Op 17 november was het de bedoeling dat de jaarlijkse speurtocht zou worden gehouden. Op die dag waren er veel activiteiten in het bos, dus op het laatst, toen bleek dat dat onze tocht zou kruiden, is nog een ander programma gekozen, namelijk een zoekopdracht rondom de inforuimte. Aangezien er, door alle andere activiteiten, een zeer kleine groep was, was dit een goede oplossing.

Zo kunnen we terugzien op een geslaagd jaar met een iets geringere opkomst dan vorig jaar.

Maar toen was de opkomst ook wel uitzonderlijk hoog.

We willen ieder bedanken die ons het afgelopen jaar geholpen heeft en hopen ook het komende seizoen waar nodig weer een beroep te kunnen doen op helpende handen.

Namens de werkgroep. Jan Vos.

Ekster

Kwikstaart

*Wergroep Nestkastonderzoek: Verslag 2018 nestkast controle.

Ook dit was weer een druk jaar voor de controleurs.

Gelukkig zijn er een paar controleurs bij gekomen, maar nog steeds een tekort, maar we hebben gelukkig de kinderen redelijk kunnen verdelen over de groepen. Dat is fijn voor controleur en kinderen, want bij een te grote groep haken er snel kinderen af. Zo'n 36 controleurs hebben zich ingezet voor de controle met of zonder kinderen. Henk Dunnink en Jan Nijboer hebben na afloop de totaallijsten (toegevoegd aan dit verslag) weer gemaakt; een hele klus. Ook zijn enkele leden van de werkgroep druk geweest om een aantal routes enigszins aan te passen en te verbeteren wat ook gelukt is.

Ook bij een aantal moesten er wat maatregelen genomen worden om schade bij bomenkap te voorkomen.

Afgelopen jaar heeft de werkgroep een keer vergaderd en binnenkort zal er weer overleg zijn, dit in verband met het komende seizoen.

Bij het bekijken van de verzamellijsten is het bij vergelijk met bv. vorig jaar te zien dat er, denk ik mede door het voorjaar, wel een verslechtering te zien is. Laten we hopen dat het komend voorjaar weer voor een vooruitgang gaat zorgen.

Ook dit jaar was de samenwerking met de ringers in het algemeen weer goed. Van een klein aantal routes ontbreken helaas de gegevens in dit overzicht. Jammer, hopelijk volgend jaar beter.

Jan Vos.

Boswachterij Staphorst
TOTAALOVERZICHT NESTKASTCONTROLE

Totaal overzicht 2018

Jaar 2018	AANTAL KASTEN 1163										BEZETTINGSPERCENTAGE : 69,6																								
	Bemoning	Bkast	%	1e	2e	broed	Totaal broed	Nestkast	1e	2e	elieven	Totaal elieven	Jongen	1e	2e	Totaal jongen	Uitkomst %	1e	2e	broed	%	el	%	jongen	%	Dode jongen	Uitgevoegen	Onbevr	elieven	elieven	elieven	Gemiddeld			
Koolmees	398	34,2	383	14	397	3039	78	3117	3137	56	3193	103,2	71,8	53	3133	98%	413	7,9	8,0	11	1519	99%	149	8,2	8,6	1	153	100%	20	7,5	6,1				
Pimpelmees	177	15,2	173	4	177	1440	19	1459	1521	10	1487	105,6	52,6	2	1,1	2	0,1																		
Zwarte mees	25	2,1	16	9	25	123	65	188	103	50	153	83,7	76,9																						
Kuilmees																																			
Matkopmees	2	0,2	1	1		18		18	15		15	83,3																							
Glanstkopmees	191	16,4	177	1	178	1072		1072	1023		1023	95,4																							
Bonte Vliegenv	1	0,1	1		1	4		4	4		4	100,0																							
Grauwe Vliegenv																																			
Spreuww																																			
Kauw																																			
Ringmus																																			
Boomkruiper																																			
Wittekrulper																																			
Wittekoning																																			
Roodborst																																			
Gr Bonte Specht																																			
Boomklever	16	1,4	14			94		94	118		118	125,5																							
Merel																																			
Totaalen	810	69,6	766	28	793	5790	162	5952	5921	116	6037			2			9									104	5927						715		

Rand gebieden Staatsbos
TOTAALOVERZICHT NESTKASTCONTROLE

Total overzicht 2018

Jaar 2018	Bewoning		Broedsels		Nestkast		Eieren		Totaal		Jongens		Totaal		Uitkomst %		Verstoorde				Dode		Uitgekomen		Overlev		Gemiddeld											
	Ekst	%	1e	2e	broed	2legesels	1e	2e	eieren	1e	2e	1e	2e	1e	2e	broed	%	af	%	jongens	%	jongens	asriel	%	eieren	eieren	jongens	jongens										
Koolmees	182	42,1	170	12	182		1319	70	1389	1202	48	1248	91,1	85,7	0	0,0	0	0,0				57	1190	95%	143	7,6	6,9											
Pimpmees	91	21,1	90	1	91		920	1	921	839		839	91,2	0,0	1	1,1	1	0,1				14	825	98%	81	10,1	9,2											
Zwarte mees																																						
Kuilmees																																						
Matkopmees	3	0,7	3		3		22		22	22		22	100,0																	7,3	7,3							
Glanzkopmees	54	12,5	54		54		335		335	290		290	86,6																	2,90	100%	47	6,2	5,4				
Gekr. Roodstaart																																						
Grauwe Vliegenv																																						
Spreuww																																						
Kauw																																						
Ringmus																																						
Boomkruiper	1	0,2	1		1		7		7	7		7	100,0																									
Mintekoning																																						
Roodborst																																						
Gr. Bonite Specht	1	0,2	1		1		3		3	3		3	100,0																									
Boomkruiper	7	1,6	6	1	7		40		40	29		29	72,5		1	14,3	7	17,5	0																			
Merel																																						
Totaal	399	78,5	325	14	399	0	2646	71	2717	2392	46	2438			2			8				71	2398															

BEZETTINGSPERCENTAGE: 78,5

*Werkgroep Roofvogels.

(een uitgebreid verslag over het jaar 2018 in de Scharrelaar)

Het afgelopen jaar zijn weer alle kasten voor de Bosuil (5 stuks in boswachterij Staphorst), Kerkuil (83), Steenuil (107) en Torenvalk (77; 25 kasten en 52 melkbussen) één of meerdere keren bezocht.

De Bosuil heeft op twee plaatsen in de boswachterij Staphorst gebroed. Helaas zijn beide broedsels niet succesvol geweest. In de ene kast werd half april 1 klein jong aangetroffen, maar 10 dagen later was de kast al leeg. Het andere broedsel mislukte in de eifase.

Voor het vierde opeenvolgende jaar werden de bij ons bekende horsten van Havik en

Buizerd in boswachterij Staphorst twee keer bezocht. Uiteindelijk konden van de Havik twee en van de Buizerd zes broedgevallen worden vastgesteld. Het broedsucces van de beide haviken is onduidelijk gebleven. Dat laatste was ook het geval bij 3 van de 6 Buizerds. Uit de 3 overige nesten van Buizerds zijn respectievelijk 2,1 en jong uitgevlogen.

De Havik op mijn nestkastroute in het Carstenbos heeft dit jaar twee jongen grootgebracht.

In totaal werden dit jaar 77 jonge Steenuilen, 77 jonge en 2 adulte Kerkuilen en 63 jonge Torenvalken geringd.

Namens de 'Werkgroep roofvogels en uilen', Arnold Lassche

*Werkgroep Ringonderzoek:

Er werden dit jaar aanmerkelijk minder vogels van een ring voorzien. 1866 Vogels tegenover 2301 vorig jaar. Ook werden er minder geringde vogels terug gevangen. Dit jaar 74 vogels en vorig jaar 110 stuks. Dit lag grotendeels aan de slechte broedresultaten van enkele soorten. Vooral de zwarte mees deed het niet zo best. Ook het te laat inleveren van nestkastlijsten kan er toe leiden dat de vogels niet worden geringd. Door Jan Dunnink is er afgelopen jaar minder met mistnetten gevangen. Hierdoor is ook het aantal gevangen soorten teruggelopen. 26 Soorten in 2017 en maar 17 soorten in 2018.

De torenvalk deed het goed, maar de bosuil, steenuil en kerkuil lieten het afweten. We doen nog steeds mee aan het RAS project. R(etrapping A(dults) for S(urviving) voor wat betreft de zwarte mees. Hier gaan we komend jaar ook mee door. Voor meer informatie over dit project ga dan naar de site van het VT.

<https://vogeltrekstation.nl/nl/onderzoek/monitoringsprojecten/ras-het-retrapping-adults-survival-project>. In het kader van de certificering hoefden Jan Dunnink en ondergetekende dit jaar niet op pad. We kregen op 24 mei Piet de Goede van het Vogeltrekstation op bezoek. Er werd onderling veel informatie uitgewisseld en enkele nestjes jonge vogels geringd. Hoewel we hierna niets meer van het VT hebben gehoord gaan we er vanuit dat we de komende jaren weer vooruit kunnen met onze ringvergunning. De certificering is 3 jaar geldig.

De ringers van de roofvogels en uilen waren al eerder gecertificeerd. In de loop van het jaar hebben we er een 5^e ringer bijgekregen. Mark Meulman zal zich als aspirant-ringer bezig gaan houden met het ringen van uilen in Nieuwleusen en omgeving. Mark heeft in december ook de ringersdag in Wageningen bezocht.

Vogelsoort	geringd	terug gemeld
Bonte Vliegenvanger	1177	17
Boomklever	113	2
Gekraagde Roodstaart	14	-
Glanskop	53	2
Goudhaan	2	1
Grauwe Vliegenvanger	5	-
Grote Bonte Specht	3	-
Huismus	2	-
Kerkuil	82	1
Koolmees	28	20
Merel	1	-
Pimpelmees	36	2
Spreeuw	1	-
Steenuil	75	2
Torenavalk	63	1
Vink	1	-
Zwarte mees	200	26
Totaal	1866	74

Namens de ringwerkgroep
Harry van Wijk

Koperwiek

*Werkgroep Planten: winter 2017/2018 en het jaar 2018

Voor de Plantenwerkgroep was 2018 weer een druk jaar.

Op 19 oktober 2017, 30 november 2017, 28 december 2017, 25 januari 2018, 22 februari 2018 en 29 maart 2018 hebben wij weer het aantal bloeiende planten-, struik- en boomsoorten geteld op landgoed Dickninge in De Wijk. Er werden resp. 37, 28, 14, 10, 8 en 12 soorten waargenomen. Bijzonderheid: Op 19 oktober 2017 bloeide al 1 Bosanemoon.

Op 24 februari heeft ondergetekende de jaarbijeenkomst van de Werkgroep Florakartering Drenthe bijgewoond.

Op 7 maart hebben wij overleg gehad met Suzan Brand van gemeente Staphorst, o.a. over inventarisatie van gemeentelijke bermen en bijenvriendelijke struiken en bomen in gemeentelijke bermen/parken.

Gemeentelijke bermen:

Op 3 mei hebben wij de bermen van de Lommertsteeg tussen de Gorterlaan en 't Ulleveldslegeweg gedaan. In totaal hebben wij 76 soorten gevonden.

Ook op 3 mei hebben wij de bermen van de 't Ulleveldslegeweg tussen de Beugelenveldweg en de Lommertsteeg gedaan. In totaal 52 soorten. Bijzondere soort: Grote wederik.

Op 23 mei hebben wij de bermen van de Whemeweg gedaan. In totaal 60 soorten. Bijzondere soort: Koningsvaren.

Op 2 augustus hebben wij de bermen van de Schapendrift gedaan. In totaal 60 soorten. Bijzondere soort: Koningsvaren.

Op 16 augustus hebben wij de bermen van de Bullingerweg tussen de Gorterlaan en de 't Ulleveldslegeweg gedaan. In totaal 37 soorten. Geen bijzondere soorten.

Ook op 16 augustus hebben wij de bermen van de 't Ulleveldslegeweg tussen de Bullingerweg en de Oosterparallelweg gedaan. In totaal 43 soorten. Bijzondere soorten: Vijfdelig kaasjeskruid en Melige toorts.

Op 23 augustus hebben wij de bermen van 't Ulleveldslegeweg tussen de Bullingerweg en de Berkenstouwe gedaan. In totaal 56 soorten. Bijzondere soort: Vijfdelig kaasjeskruid. Bijzonderheid: Wij hebben nogal wat exemplaren van de Alsemambrosia uitgetrokken. Deze plant is namelijk zo ongeveer de ergste hooikoortsplant. Daarom dient deze plant uitgeroeid te worden in bermen en tuinen.

Op 30 augustus hebben wij een gedeelte van de berm van de Bomertsweg gedaan. In totaal 75 soorten. Geen bijzondere soorten.

Reservaat "De Mulderij" van Landschap Overijssel:

Perceel I 31 mei: 48 soorten. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Dotterbloem, Veenreukgras en Grote wederik.

Perceel II 12 juli: 51 soorten. Bijzondere soorten: Kikkerbeet, Moerasspirea, Poelruit, Wateraardbei, Grote wederik en Moeraswederik.

Afgegraven stuk in reservaat "De Vledders" van Landschap Overijssel:

5 juli, 19 juli en 18 september: 70 soorten. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Fraai duizendguldenkruid, Gevleugeld hertshooi, Holpijp, Moeraskartelblad, Echte koekoeksbloem, Moerasspirea, Stijve ogentroost, Brede orchis, Gevlekte orchis, Parnassia, Draadrus, Veenpluis, Dwergviltkruid, Gewone waternavel, Blauwe zegge, Kleine zonnedauw en Ronde zonnedauw.

Bijzondere soorten zijn indicatieve, bedreigde en zeer zeldzame soorten.

Op 13 september zijn wij naar De Koolhaar in de boswachterij Staphorst geweest. Aldaar troffen wij geen Klokjesgentianen meer aan. Wat opvalt is dat het te veel begroeid raakt. Beheer ter plaatse is daarom dringend nodig. In de laagte boven de Ganzeplassen vonden wij wel 7 bloeiende exemplaren.

Het project Wilde Narcis:

Op 16 februari hebben Harm Bloemhof, Michiel Poolman van Landschap Overijssel en ondergetekende uitlopende bollen geplant in 3 reservaten. Bij de plantplaatsen hebben wij ook zaad gezaaid. Dat hebben wij gedaan in het reservaat Westeroevers van Staatsbosbeheer tussen Hamingen en Baarlo, in het reservaat het Reestdal van Landschap Overijssel bij de Reeststouwe, Lankhorst en bij de Hogenkamp, IJhorst. We hebben later in het voorjaar gezien dat ze bloeiden.

Later is via de Scharrelaar en de pers een oproep gedaan waarin inwoners zich konden melden om bollen in hun tuin te krijgen. Hier is veel gebruik van gemaakt. In februari 2019 zullen wij hiermee aan de gang gaan, hoewel de vraag veel groter is dan ons aanbod.

Jan Paasman,
coördinator.

Bosanemoon en
Holwortel

*Werkgroep Ruimtelijke Ordening:

De werkgroep heeft een relatief rustig jaar achter de rug. De onderlinge contacten voor nader overleg verliepen voor het merendeel digitaal.

Particuliergroenbeleidsplan 2030:

De werkgroep heeft een zienswijze omtrent dit plan ingediend. In drie van de vier aangedragen onderwerpen volgt een tekstuele aanpassing.

Inrichting Leijerhooilanden en De Vledders:

De werkgroep heeft bij Landschap Overijssel haar visie en wenselijke inrichting met argumenten omkleed kenbaar gemaakt. Een belangrijk deel van de aangedragen punten wordt verwezenlijkt.

Windmolenpark Staphorst:

De gemeente is door de overheid verplicht om 12 MW te realiseren. De opdracht is aan Wij Duurzaam Staphorst (WDS) gegund om dit plan uit te voeren. Als locatie is door WDS voor de Lommert gekozen, die enigszins omstreden is. In een late fase is de werkgroep bij dit plan betrokken en maakt thans deel uit van de klankwerkgroep met als doel de te verwachten schade aan flora en fauna tot een minimum te beperken.

De contacten met gemeente Staphorst zijn constructief.

Namens de werkgroep RO. Harm Bloemhof

*Werkgroep Zoogdieren:

Cameraval onderzoek:

Een cameraval werd gedurende een maand in een klein gebiedje geplaatst aan de Oude Rijksweg in Rouveen. Gedurende deze periode werden verschillende dieren op de foto gezet. Ik heb daarvoor een nieuw soort cameraval gemaakt. Het is een brede pvc-buis, die aan een kant dicht is. Aan die kant staat een cameraval, die op de open kant van de buis is gericht. Aan deze open kant staat een bakje met lokvoer (o.a. een ei en visolie, wat sterk ruikt en dus dieren aantrekt.).

Veel voorkomend was de egel en de bosmuis. Daarnaast werden er ook verschillende katten gefotografeerd en een keer een steenmarter. Opvallend was, dat de bosmuis het ei als lokvoer steeds weer uit de buis werkte. De kleine marterachtigen, waarvoor ik hem had ingezet, (hermelijn, wezel en bunzing) lieten zich nog niet zien.

Koolmees

bra Name0 48F8°C ●

02-09-2013

Ook werden verschillende vogels op de foto en film gezet. Het ging hierbij om zanglijster, roodborstje, koolmees en boomkruiper, koperwiek en buizerd. Kortom, een breed scala aan verschillende dieren krijg je op eenvoudige wijze op de foto en film.

Vleermuizen:

Gedurende het afgelopen jaar waren er niet veel bijzonderheden wat betreft de vleermuizen. De kasten in boswachterij Staphorst worden alleen bewoond door Rosse vleermuizen. Dit fenomeen wordt al langer waargenomen en niet alleen hier in de kasten in boswachterij Staphorst. Ook elders in het land blijkt dat Grootoorvleermuizen opportunistisch zijn in het vinden van verblijfsplaatsen, maar ze ook weer sneller verlaten. Datzelfde kom je ook tegen bij het bezetten van winterverblijven. Daar is de Grootoorvleermuis ook vaak de eerste vleermuizensoort, die we daar aantreffen.

*Mede namens Harm Bloemhof,
Theo Douma*

*Werkgroep Natuurreizen 2018

Eens per 2 jaar organiseert de werkgroep Natuurreizen een reis naar een, voor natuur- en cultuurliefhebbers, interessant gebied. Dit jaar hebben we in de week van Hemelvaartsdag van 2 tot en met 12 mei een reis naar Letland gemaakt, waarbij als verblijfplaats is gekozen voor hotel Santa in Sigulda. Dit ligt in Nationaal Park Gauja, centraal gelegen in Letland.

Op woensdag 2 mei 2018 vertrok een gezelschap van 25 personen naar Kiel, waar ingescheept werd op de veerboot naar Klaipeda in Litouwen. Daar aangekomen werd een bezoek gebracht aan de Koerse schoorwal, een landtong van 98 km voor de kust van Kaliningrad en Litouwen. De reis werd voortgezet naar Sigulda in Letland, waar het gezelschap een week zou verblijven in hotel Santa, gelegen net buiten deze plaats. Dit hotel was schitterend gelegen aan een meer, waar een familie bevers haar intrek had genomen. De sporen waren

overal zichtbaar en regelmatig werd vader of moeder bever zwemmend waargenomen. Sigulda is gelegen in het sinds 1973 opgerichte Nationaal Park Gauja, dat 90.000 ha groot is en daarmee het oudste en grootste Nationaal Park in Letland. Uiteraard werden bezoeken gebracht aan dit

park en wel aan een in het bos gelegen dierenpark in Ligatne en werd een heerlijke wandeling langs de oevers van de Amata rivier gemaakt. Hierbij waren de prachtige rode zandsteenformaties goed zichtbaar, waaraan dit park onder meer haar bekendheid dankt. Uitgangspunt hierbij was de bekende rotsformatie de Zwarte Rotsen. Omdat de Baltische Staten ook bekend staan om het vele barnsteen, dat hier gevonden wordt op de stranden, is een bezoek gebracht aan een meester-barnsteenbewerker. Sommige deelnemers konden de aantrekkingskracht van de mooie sieraden, die in zijn winkeltje lagen, niet weerstaan. Bij een bezoek aan Seda, even ten noorden van het Nationaal Park deden de deelnemers kennis op over de geschiedenis van Letland. Seda is een dorp uit 1952, in Stalinistische bouwstijl opgezet voor de arbeiders in de turfwinning, die uit heel Rusland hier kwamen werken. Na de turfwinning blijven de veengaten achter, waar een prachtig natuurgebied is ontstaan met veel vogels, waaronder de zeearend. Bijzonder was het in grote hoeveelheden voorkomende, maar wel zeer zeldzame, wolfsklauw.

Bij een uitstapje naar Estland werd Nationaal Park Karula bezocht, wat in een prachtig heuvellandschap ligt, dat tijdens de laatste ijstijd is ontstaan. Er werd een wandeling langs een meer gemaakt onder een strakblauwe lucht. Helaas waren de vlakbij broedende zwarte ooievaars niet bereid hier een vlucht door te maken. Nog een Nationaal Park in Letland werd met een bezoek vereerd en wel Kemerī, dat bekend staat om de zwavelhoudende bronnen. Hier wordt gewerkt aan het herstel van een rivier, zodat deze zijn vroegere loop weer terugkrijgt. Wandelen door het hoogveen op een 5 km lang vlonderpad is een aparte belevenis.

Zonnedauw, meelprimula, rietgors en schreeuwarend werden zoal in dit park waargenomen. Onderweg naar de verschillende gebieden werden ook regelmatig kleine en grotere groepen kraanvogels op de akkers gezien. De voorjaarsflora bloeide volop en was vaak gewoon in bermen aanwezig, zoals bosanemoon, gele anemoon, witte klaverzuring en zeer veel leverbloempjes. Riga en het prachtige paleis Rundale konden op deze reis uiteraard ook niet ontbreken en werden bewonderd met de deskundige uitleg van een gids. Vlakbij Riga is een gebied waar Scharrelaars ieder voorjaar komen broeden. Omdat het ook in Letland dit voorjaar lang koud is gebleven, waren deze mooie vogels nog niet massaal teruggekomen en is slechts 1 vogel vliegend waargenomen. De terugreis ging weer via Klaipeda en met de veerboot naar Kiel. Zaterdagmiddag 12 mei genieten we op de boot nog van onze afscheidsmaaltijd. 's Avonds om 23 uur eindigde deze bijzondere reis naar de Baltische Staten.

Dit is slechts een kleine greep uit onze belevenissen van deze week. Het gehele reisverslag, met een opsomming van de waargenomen planten en vogels, is te lezen in de 'Scharrelaar' van oktober 2018, nr. 214, die ook op de website is geplaatst.

Over 2 jaar staat weer een natuurreis van Natuurbeschermingsvereniging "Ijhorst-Staphorst e.o." in de week van Hemelvaartsdag van 16 t/m 23 mei 2020 op de planning. Zodra hierover meer bekend is, is informatie te vinden op www.natuurbeschermingsvereniging.nl.

Jan Vos, coördinator

*Redactie

De omslag van 'de Scharrelaar', ons verenigingsblad werd dit jaar opgevuld door huiszwaluwen. Deze vogel was 'Vogel van het Jaar 2018'. Hij is sinds 1970 met 80% afgenomen, een hele terugval. In het februari nummer, 'Scharrelaar' nr. 212, is een artikel gewijd aan deze mooie vogel. Door diverse werkgroepen werden artikelen aangeleverd om te plaatsen in 'de Scharrelaar'. Een nieuwe werkgroep is de Werkgroep Insecten. Voorheen was dat Dagvlinders en Libellen. Deze werkgroep is dus breder van opzet. In het december nummer staat een kennismakingsartikel van deze werkgroep, we zullen er in de toekomst vast meer van horen. In totaal werden er 144 bladzijden in de bus gedaan bij de leden. Het grootste gedeelte is ook dit jaar weer door vrijwilligers bezorgd, meerdere personen doen dat al vele jaren. Ook de adverteerders dragen bij aan besparing van kosten.

Namens de redactie, Jan Huls

Libelle

Foto koolmees: Theo Douma
Foto's overige: Evert Rolleman

Zilveren maan

Ten slotte:

We zien terug op een jaar vol positieve ontwikkeling.

De redactie heeft besloten over te gaan tot kleurenfoto's op een pagina van 'de Scharrelaar'.

De presentaties zijn afwisselend en interessant en worden goed bezocht. We mogen op de ledencontactavonden ook nieuwkomers welkom heten. Het blijkt wederom dat men zich bereid toont zich hard te willen maken voor de vereniging.

Er wordt afgelopen jaar middels een enquête aan 11.000 huishoudens uitgezocht waar het belang van de bevolking ligt wat de natuur betreft. Door de enquête in te vullen kan een insectenhotel gewonnen worden.

Er vinden nieuwe ideeën doorgang, zoals de uitbreiding van de vlinderwerkgroep, vergaande ontwikkelingen voor educatie aan jeugd en de inloopzaterdagen. Er is een bosuilenkast geplaatst bij het 'Beleefpad' in het bos van IJhorst. Natuurlijk ziet het bestuur de activiteiten als neveneffect om nieuwe leden te enthousiasmeren voor de vereniging. Zo wordt gehoopt 'verjonging' binnen de vereniging te bewerkstelligen, zij het dat we als bestuur de vaste kern enorm waarderen voor de inzet en toewijding, waarvoor hartelijk dank.

Secretaris, Evert Rolleman.

JEUGDHOEKJE

Op 17 november stond de jaarlijkse speurtocht weer op het programma. We waren dus verschillende keren het bos in geweest voor de voorbereiding en een aantal vragen bedacht. Maar op zaterdag 17 november bleek er op hetzelfde deel van het bos ook nog een groot evenement te zijn, zodat het ons niet verstandig leek om de speurtocht hier een beetje tussendoor te laten lopen. Dus even snel schakelen en wat anders bedenken. Doordat iedereen 17 November schijnbaar een mooie dag vond en er heel veel te doen was, hadden we geen grote opkomst, zodat we gemakkelijk konden overgaan op iets anders. We hebben dus een zoekopdracht rondom de inforuimte gedaan. Hier werd druk gezocht naar de verborgen afbeeldingen van vogels, dieren enz. En het spelletje "wie ben ik". Het was voor enkelen nog wel moeilijk te raden welke vogel of dier ze op de rug hadden. Nadat er na afloop nog een glas drinken was voor een ieder, gingen we weer naar huis.

Zaterdagmiddag 12 Januari 2019.

Einde van het programma 2018 en start van het nieuwe programma 2019.

We zijn de middag begonnen met een aantal korte en mooie natuurfilms.

Hier werd volop van genoten door de aanwezige kinderen. Na de pauze, waar weer het gebruikelijke drinken aanwezig was, gingen we nog even door met een kort filmpje.

En toen naar buiten waar het vuur al lekker warm was. De broodjes klaar lagen om aan de stokken geprikt te worden, zodat de middag afgesloten werd met

broodjes bakken. Een enkel broodje werd wel wat erg zwart, maar voor het merendeel kon iedereen lekker smullen van het brood.

Na afloop kreeg iedereen het jaarprogramma mee en konden we terugzien op een geslaagde middag.

Namens de werkgroep, J. Vos.

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS UIT DE REGIO

RINGGEGEVENS							
Ringnr.	Ring-datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
2487	4-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet viegvlug	Meppel, Hoogeveen-sew. 26	Onbekend
3665877	7-06-08	3	Torenvalk	O	Nestjong, niet viegvlug	Staphorst, Heidenhoogte-weg. Nk 289	Berend Witte
AS 54757	29-05-10	3	Bonvli	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 07 Nk. 021 - 1107	Klaas Koobs
BB 05830	20-05-15	2	Zwarte mees	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 46 Nk. 018 - 1055	Ingrid de Mos
BB 07501	17-06-13	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 49 Nk. 009 - 0516	Harry van Wijk
BB 08117	22-05-14	5	Bonvli	V	> 1 kj. Levend los door ringer	IJhorst, De Vossenburcht Nk. 029 - 0058	Padding van Wijk
BE 06331	01-06-15	5	Bonvli	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 31 Nk. 009 - 0542	Padding van Wijk
BE 06571	02-06-15	5	Bonvli	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 59 Nk. 006 - 1317	Thijs Tuin
BE 07579	02-06-16	5	Bonvli	O	Nestjong, niet viegvlug	IJhorst, Tissingbos Nk. 028 - 0027	Paul Siepel
BE 07604	02-06-16	5	Bonvli	O	Nestjong, niet viegvlug	BWS, vak 27 Nk. 021 - 1138	Klaas Koobs

foto: Willem Willeboordse

Leeswijzer

R = Ringer M = Melder

Code R en M

- 1 H. Bloemhof
- 2 J. Dunnink
- 3 J. Mussche
- 4 J. Huls
- 5 H. van Wijk
- 6 L. Blaauw
- 7 H. Luten
- P publiek

Gsl is geslacht

- O Onbekend
- M Man
- V Vrouw

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld- datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
15-05-18	P	O	> 1 kj. Afgelezen in het veld.	Roderwolde, San- debuur 19 Nestpaaln. 2105	J. Miske	56,8	197	4718
11-12-18	P	M	> 1 kj. Ring afgelezen in nestkast	Nijensleek, Bosschasteeg 4	Claus van den Hoek	21	172	3839
23-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	IJhorst, Tissingbos Nk. 028 - 0012	Paul Siepel	2,2	236	2916
06-05-17	5	M	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 62 Nk.018 - 1095	Klaas Huls	0	257	716
23-05-18	5	V	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 21 Nk. 006 - 1343	Thijs Tuin	1,1	117	1801
23-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	IJhorst, Carstenbos - Zuid Nk. 024 - 0034	Paul Siepel	1,6	43	1462
08-06-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	IJhorst, Carstenbos - Zuid Nk. 024-0019	Paul Siepel	1,8	182	1103
22-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 49 Nk. 009 - 0541	Harry van Wijk	1,3	334	1085
17-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 24 Nk. 106 - 1297	Harry van Wijk	1,6	30	714
22-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 12 Nk. 007 - 0151	Egbert Tuin	1,9	342	719

Biologisch - dynamisch bedrijf

de Zonnehorst

Tuinderij met Boerderijwinkel • Groente - abonnementen • ECEAT Camping

100% Biologische Landbouw en Voeding.

Net buiten het dorp Nieuwleusen, aan de Evenboersweg in Punthorst is het biodynamische groenteteeltbedrijf **de Zonnehorst** gevestigd.

Een gevarieerd bedrijf met ook veel natuur, bloemen en bijen.

De **uitgebreide boerderijwinkel** biedt een ruime keus aan biologische producten en wekelijks worden er zo'n 300 groente- en fruittassen samengesteld en uitgeleverd op diverse afhaalpunten.

Openingstijden boerderijwinkel:

Woensdag en vrijdag van 09.00 tot 18.00u

Zaterdag van 09.00 tot 13.00 u

Tevens **webwinkel** met thuisbezorging.

Over en rond de tuinderij kan ieder die dat leuk vindt het **1 ½ km lange Zonnehorstpad** wandelen om een mooie indruk te krijgen van het totaal.

Meer informatie en aanmelding abonnementen: www.zonnehorst.nl

Kom eens aan!

Wij zijn doorlopend op zoek naar

JONG TALENT

Meer weten?
0522 - 46 32 82

www.dulasta.nl

DULASTA

Metaalbewerking

RINGGEGEVENS

Ringnr.	Ring-datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
BE 08167	27-05-17	2	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 44 Nk. 017 - 0928	Roel Dunnink
BE 08180	27-05-17	2	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 58 Nk. 011 - 0379	Henk Dunnink
BE 08188	27-05-17	2	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 58 Nk. 011 - 0384	Henk Dunnink
BF 79990	31-05-17	5	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ijhost, Carsten bos Zuid. Nk.024 - 0008	Paul Siepel
BF 80126	01-06-17	5	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 60 Nk. 009 - 0526	Harry van Wijk
BF 80598	12-06-17	2	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 28 Nk. 005 - 0824	Jan Vos
BH 97056	23-05-18	5	Zwarte mees	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 21 Nk. 007 - 0162	Egbert Tuin
BE 07255	17-05-16	5	Zwarte mees	M	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 01 Nk. 007 - 0182	Egbert Tuin
BB 07861	5-05-14	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 21 Nk. 007 - 0161	Egbert Tuin

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld- datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
10-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 50 Nk. 117 - 1214	Gerrit Jan Timmer	2	118	348
1-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 60 Nk. 009 - 0531	Harry van Wijk	2	316	339
23-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	IJhorst, Carstenbos - Zuid Nk. 024-0038	Paul Siepel	0,9	188	361
25-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 50 Nk. 117 - 1236	Gerrit Jan Timmer	1,2	27	359
10-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 50 Nk. 117 - 1231	Gerrit Jan Timmer	1,1	98	343
14-05-18	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 12 Nk. 010 - 0208	Evert Rolleman	1,5	328	336
25-06-18	5	V	2kj. Levend los door ringer	BWS, vak 21 Nk. 006 - 163	Egbert Tuin	0	230	33
21-05-18	5	M	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 01 Nk. 007 - 0181	Egbert Tuin	0	270	734
22-05-18	5	V	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 33 Nk. 008 - 1385	Jan Compagner	0,6	275	1478

Velduil

VELDWAARNEMINGEN

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
02-11-2018	Groep staartmezen	IJhorst, Heerenweg 18a	Vrouk Muller
26-11-2018	Groep Goudhaantjes	IJhorst, Heerenweg 18a	Vrouk Muller
02-12-2018	Kraanvogel 2 exempl.	N375 t.h.v. Gijsselte	Geertje Zwiers Ep Meekhof
06-12-2018	Fazant	IJhorst, Heerenweg 37	Fam. van der Linde
04-01-2019	Kraanvogel ± 12 stuks Overvliegend	Boswachterij Staphorst vak 8.	Jan Dunnink
06-01-2019	Staartmees	Staphorst, Costersland	Fam. G.J. Timmer
19-01-2019	Zeearend	Staphorster Grote Stouwe bij Baarlo	André Huls
21-01-2019	Velduil	Laag Zuthem, Gravenweg	Roel Dunnink
23-01-2019	Grote Bonte Specht. 2 exempl. gelijk op vetbol	IJhorst, Heerenweg 18a	Vrouk Muller
Planten:			
01-01-2019	Korenbloem 6 stuks bloeiend	t.o. Oud-Avereest 8, Balkbrug	Fam. Paasman
Zoogdieren:			
23-01-2019	Ree, 8 exempl. waarvan 1 zwart	IJhorst, t.o. Heerenweg 18a	Vrouk Muller

Beste lezers,
Hierbij wederom de rubriek Veldwaarnemingen. Wel heel weinig meldingen dit keer. Kan het er aan liggen dat we nog niet echt winter hebben gehad? Schroom niet als u een leuke melding hebt uit de natuur die aan mij door te geven.
Harry van Wijk

RINGWERK WULP

Omdat het dit jaar het jaar van de wulp is, uitgeroepen door Vogelbescherming, hebben we de oude Scharrelaars nog eens nagezocht om te kijken wat er te vinden is over ringwerk van deze mooie weidevogel met zijn kenmerkende geluid. Als je dit geluid hoort in het voorjaar, dan ben je weer helemaal in voorjaarsstemming. Er werd niet altijd even fanatiek gezocht, je moet er de mensen voor hebben en de tijd. Vanaf ongeveer 1990 waren er twee werkgroepen bezig met bescherming, namelijk Meppelerdiep en Rollecate. Vandaar de grotere aantallen vanaf die tijd. De laatste jaren zijn er geen wulpen meer geringd door de vereniging, meer verstoring door bewerking, predatie, kleiner worden van de werkgroep of gestopt.

Jaar	wulp jong	Jaar	wulp jong
1974	26	1993	8
1975	12	1994	5
1979	5	1995	7
1980	2	1996	3
1981	2	1997	21
1982	1	1998	21
1983	5	1999	12
1984	8	2000	6
1986	8	2001	4
1987	28 plus 1 oude	2002	2
1988	12	2004	44
1989	4	2005	12
1990	7	2006	11
1991	5	2007	14
1992	33		

Volgens een Ringoverzicht in een Scharrelaar zijn er in de periode 1964 – 2005 479 wulpen geringd door onze vereniging in ons werkgebied.

Jan Huls.

EEN VERHAAL UIT DE OUDE DOOS.

Het onderstaand stukje is geschreven door Albert Spijkerman. De ouderen onder ons kennen de naam nog wel. Van beroep was hij herenkapper. Vaak was hij in het veld te vinden op de fiets. Hij had belangstelling voor alles wat groeit en bloeit en rond vliegt. Regelmatig stond er van hem een stukje in de Scharrelaar. In het stukje heeft hij het over de Dijkstrandstraatweg. Volgens mijn mening is dat de huidige Middenwoldigerweg, als het anders is dan hoor ik het wel.

Jan Huls.

Fel protest van wulp.

Toen ik deze avond (25 mei) op mijn fiets de van Dijkstrandstraatweg boven op reed, kreeg ik zo opeens een heftig tekeer gaande mannetjes Wulp luid schreeuwend op mij af. Tot op zelfs een meter afstand, met de vleugels gespannen naar achteren gebogen en de snavel wijd open, deed hij op zijn manier aanvallen op mij. Toen ik van mijn fiets afstapte kwam hij telkens met een gier op mij af, luid schreeuwend en deed net alsof hij in mijn benen wou pikken. En als ik dan weer wat voort liep met mijn fiets aan de hand, ging hij met een draai om mij heen en schoot dan telkens weer naar mij toe! Hij was in het geheel niet bang en toen ik weer op de fiets ging zitten en weg reed, schoot hij mij rakelings om het hoofd en toen ook zijn vrouwtje in het weiland naast deze ook naderbij kwam, werd het mannetje nog agressiever en deed lukrake aanvallen. Waarschijnlijk zaten jongen in mijn nabijheid, doch ik moet eeljk zeggen, zo brutaal als deze deed heb ik nog nooit eerder meegemaakt, want hij ging nog een eind naast mij door en bracht mij nog een eind weg uit deze buurt.

geschreven door Albert Spijkerman in de Scharrelaar van juni 1978.

ZATERDAGSE INLOOP, 5 JANUARI 2019

Om 10.00 uur vertrokken we met een groep van 18 personen vanaf de inforuimte van Staatsbosbeheer aan de Vijverweg. Voor vertrek werd een kleine uitleg gegeven over de nieuw opgezette inloopochtend. Doel is om samen een gezellige en gezonde wandeling te maken en tegelijkertijd de mooie natuur te bekijken en er van elkaar meer over te leren.

Onderweg werd gevraagd om iets mee te nemen wat je opviel in het bos. En op twee plekken werd even gepauzeerd om de vrijwilligers gelegenheid te geven wat meer te vertellen over wat we zoal om ons heen zagen. Ook werden de jaarringen van een aantal forse dennen geteld, ze bleken ruim 80 jaar oud.

Bij terugkomst was er koffie en thee en iets lekkers. Alles wat was meegenomen uit het bos werd op tafel gelegd en wie wilde kon daar iets meer over vertellen.

Zo was er sterrenmos en haarmos en verschillende soorten dennenappels. De kleine appeltjes van een lariks, grotere van een zwarte den en de langwerpige van de fijnspaar. Verschillende stukjes boomschors, bloeiend vogelmuur en een stukje van een rankende helmblom.

Ook had iemand wat zwerfplastic meegenomen en daardoor ontstond het idee om elke keer een zak mee te nemen naar het bos en al het zwerfafval wat we tegenkomen mee te nemen.

Na afloop werden de natuurvondsten weer teruggelegd in het bos. Het was een erg gezellige en leerzame ochtend. Kom je zaterdag ook?

(met dank aan weblog-staphorst.nl voor de foto's)

11 JAAR PADDENSTOELENONDERZOEK IN DE BOSWACHTERIJ STAPHORST EN IN BALKBRUG

In 2008 hoorde ik in het radioprogramma Vroege Vogels een oproep om vindplaatsen van de Kostgangerboleet (*Pseudoboletus parasiticus* (Bull.) door te geven. Van paddenstoelen weet ik niet veel van. Maar dit is een soort die gemakkelijk te herkennen is. Zoals de Latijnse naam al zegt parasiteert deze, en wel op de Gele aardappelbovist. Dit is een soort die in deze buurt veel voorkomt, hoewel ik de indruk heb dat het minder wordt. Ik heb mij opgegeven deze soort te inventariseren. Dit werd georganiseerd door de Nederlandse Mycologische Vereniging.

De tweede soort die ik gekozen heb is de Hanenkam (*Cantharellus cibarius* Fr.). In de boswachterij Staphorst wist ik een plek waar deze voorkomt.

De derde soort die ik gekozen heb is het Gewoon varkensoor. Dit is een soort die niet gemakkelijk te verwarren is met andere soorten. In Balkbrug wist ik een plek waar het al jaren voorkomt.

Nu gaat het registreren anders dan vroeger. Ik zal eerst uitleggen hoe het vroeger gebeurde. Je koos een oppervlakte van 50 m², je mocht zelf uitkiezen welke vorm dat had.

Hanenkam, Boswachterij Staphorst

(foto Jan Paasman)

t/m 2012 meetpunt-nummer 861

2008		2009		2010		2011		2012	
28-06	8	21-07	5	18-06	0	31-07	16	14-06	5
30-07	33	27-08	5	27-07	33	25-08	28	29-07	45
02-09	24	03-10	3	20-08	20	21-09	59	06-09	16
				02-09	20	14-10	13	26-10	6
				23-09	2	08-11	3	28-11	0

2013 t/m 2016 meetpunt-nummer 861

2013		2014		2015		2016	
31-08	44	14-08	10	24-06	0	15-09	0
27-09	11	10-09	9	15-07	2	28-10	4
25-10	0	15-10	1	15-09	15	24-11	2
		10-11	0				

In 2011 door mij gemaakte notitie: De Hanenkam breidt zich uit in de boswachterij Staphorst, ik weet nu in totaal 4 plaatsen. De laatste tijd lijkt het er op dat de soort sterk achteruit gaat.

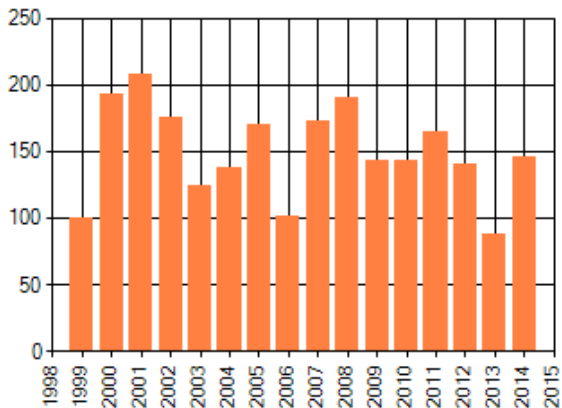
In 2017 is er het één en ander gewijzigd. In plaats van 50m² wordt nu een heel kilometerhok geteld. In dit geval is dit kilometerhok 215-515. Het wordt nu ingevoerd op Verspreidingsatlas.nl soortgroep Bospaddenstoelen.

Resultaat:

2017		2018	
07-09	5	05-09	0
04-10	6	19-09	0
16-10	6	11-10	0
23-11	0	02-11	0
15-12	0		

Verspreidingsatlas.nl:

Trend:

Indexcijfer (eerste jaar = 100) van paddenstoelen in bossen op de hoge zandgronden. Monitoring wordt sinds 1999 uitgevoerd in het kader van het paddenstoelenmeetnet onder auspiciën van de Nederlandse Mycologische Vereniging. © [NEM \(NMV & CBS\)](#). In Rode Lijst (1989) opgenomen als bedreigd (3) wegens sterke achteruitgang als gevolg van verzuring en/of vermessing.

Kostgangerboleet, Locatie Balkbrug

(foto Jan Paasman)

t/m 2012 meetpunt 863

2008		2009		2010		2011		2012	
06-09	32	03-10	42	27-07	0	29-08	0	27-07	5
04-10	29	29-10	49	20-08	0	20-09	6	27-08	26
05-11	27	27-11	37	02-09	0	14-10	20	30-09	7
				23-09	3	08-11	4	14-10	17
				17-10	0			28-11	0

2013 t/m 2016 meetpunt 863

2013		2014		2015		2016	
24-09	20	14-08	0	24-06	0	29-06	0
16-10	4	08-09	2	30-07	0	29-08	0
		15-10	0	03-09	21	15-09	8
		07-11	0	05-10	6	08-10	1
		30-12	0			21-11	0

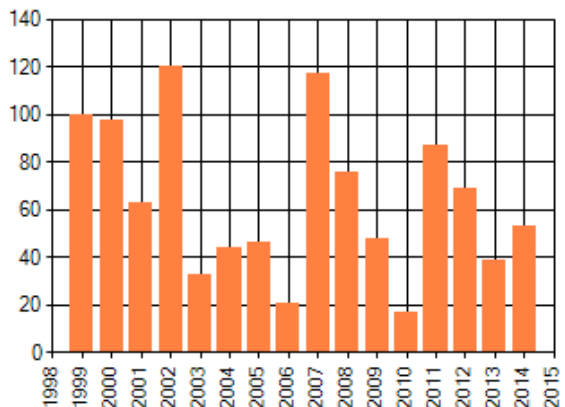
In 2017 is er het één en ander gewijzigd. In plaats van 50m² wordt nu een heel kilometerhok geteld. In dit geval is dit kilometerhok 222-512. Het wordt nu ingevoerd op Verspreidingsatlas.nl soortgroep Bospaddenstoelen.

Resultaat:

2017		2018	
02-10	3	05-09	0
10-10	3	19-09	0
		25-09	0
		17-10	0
		25-10	0

Verspreidingsatlas.nl:

Trend:

Indexcijfer (eerste jaar = 100) van paddenstoelen in bossen op de hoge zandgronden. Monitoring wordt sinds 1999 uitgevoerd in het kader van het [paddenstoelenmeetnet](#) onder auspiciën van de Nederlandse Mycologische Vereniging. © [NEM \(NMV & CBS\)](#). Bedreiging: In Rode Lijst (1989) opgenomen als bedreigd (3) wegens sterke achteruitgang als gevolg van verzuring en/of vermesting.

Gewoon Varkensoor, Locatie Balkbrug

(foto Jan Paasman)

t/m 2012 meetpunt 862

2008		2009		2010		2011		2012	
06-08	1	03-10	17	27-07	0	29-08	41	27-07	0
06-09	111	29-10	29	20-08	0	20-09	60	27-08	0
21-10	28	27-11	15	21-09	22	14-10	12	30-09	27
				17-10	12	08-11	4	14-10	40
								28-11	0

2013 t/m 2016 meetpunt 862

2013		2014		2015		2016	
18-09	0	15-08	0	24-06	0	29-08	0
16-10	28	13-09	0	30-07	0	15-09	0
		15-10	9	03-09	0	08-10	0
		07-11	2	05-10	0	31-10	7
		30-12	0			24-11	7

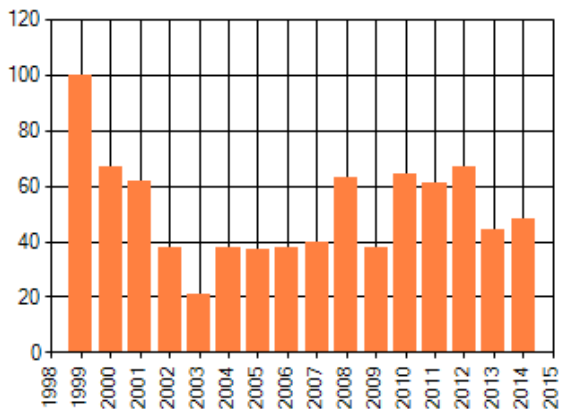
In 2017 is er het één en ander gewijzigd. In plaats van 50m² wordt nu een heel kilometerhok geteld. In dit geval is dit kilometerhok 223-512. Het wordt nu ingevoerd op Verspreidingsatlas.nl soortgroep Bospaddenstoelen.

Resultaat:

2017		2018	
11-10	12	05-09	0
		19-09	0
		25-09	0
		17-10	15
		25-10	11

Verspreidingsatlas.nl:

Trend:

Indexcijfer (eerste jaar = 100) van paddenstoelen in bossen op de hoge zandgronden. Monitoring wordt sinds 1999 uitgevoerd in het kader van het paddenstoelenmeetnet onder auspiciën van de Nederlandse Mycologische Vereniging. © [NEM \(NMV & CBS\)](http://NEM(NMV&CBS)).

Jan Paasman

janpaasman@home.nl

VOORTPLANTING VAN SIERLIJKE WITSNUITLIBEL (*LEUCORRHINIA CAUDALIS*) IN DE OUDE VIJVER TE STAPHORST IN 2018

Inleiding

In 2016 en 2017 zijn bij de Oude Vijver in Boswachterij Staphorst waarnemingen gedaan van Sierlijke witsnuitlibel (*Leucorrhinia caudalis*), hierbij zijn zowel imago's als larvenhuidjes aangetroffen. Het was hiermee tevens de eerste bekende locatie op de zandgronden waar voortplanting is vastgesteld in Nederland. Tot dusver was de soort namelijk alleen bekend uit de laagveenmoerassen in de Kop van Overijssel en Zuid- Friesland. Om de ontwikkeling van deze populatie te monitoren is daarom in 2018 een vervolgonderzoek uitgevoerd.

*Beeld van de Oude Vijver (op 15 mei 2018) met de duidelijk zichtbare submerse vegetaties van Teer vederkruid (*Myriophyllum alterniflorum*).*

Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek in 2018 bestond uit enkele gerichte bezoeken met het oog op het vinden van imago's, uitsluitende dieren en larvenhuidjes. De veldbezoeken zijn uitgevoerd op 4, 7 en 15 mei en 6 juni 2018. Tijdens deze bezoeken is de gehele oeverzone (mits bereikbaar) van de plas op lage snelheid afgelopen. Door de lage (gemaaide) vegetatie langs een groot deel van de oever zijn uitsluitende dieren en larvenhuidjes goed zichtbaar. De larvenhuidjes werden steeds verzameld zodat het zeker was dat bij een volgend bezoek de waargenomen huidjes nieuw waren. Op deze wijze kon een indicatie gekregen

worden van het aantal uitgeslopen dieren en dus de omvang van de populatie ter plaatse. Uiteraard zijn vervellende dieren met rust gelaten.

Resultaten

Sierlijke witsnuitlibel

In totaal zijn 17 larvenhuidjes van Sierlijke witsnuitlibel verzameld tijdens de bezoeken op 7 en 15 mei (resp. 3 en 14 huidjes). Ook werden tijdens deze bezoeken diverse, op dat moment uitsluitende exemplaren waargenomen. Tijdens de twee andere bezoeken (4 mei en 6 juni) zijn geen larvenhuidjes of uitsluitende dieren waargenomen. In 2017 zijn op 16 mei (1) en 22 mei (3) larvenhuidjes aangetroffen bij de Oude Vijver, maar toen is maar een beperkt deel van de oeverzone afgelopen.

De larvenhuidjes (en vervellende dieren) zijn verspreid langs de gehele oever van de Oude Vijver aangetroffen (ook langs de zuidwestelijke lob van de plas). Ze werden met name aan, boven het water uitstekende stengels van waterbiezen (*Eleocharis spec.*) nabij of op de oever vastgesteld tot ca. 15 cm hoogte. In het water nabij de uitsluitplekken waren altijd uitgebreide submerse vegetaties (het leefgebied van de larven) aanwezig. Ter hoogte van delen van de plas waar de bodem kaal was zijn nooit larvenhuidjes aangetroffen.

Uitsluitende Sierlijke witsnuitlibel op 7 mei 2018

Op 4 mei zijn in het geheel geen Sierlijke witsnuitlibellen waargenomen bij de vijver. Het bleek nog net te vroeg te zijn voor deze soort. Op 7 mei werden naast larvenhuidjes en vervellende dieren ook minimaal drie, nog niet uitgekleurde exemplaren waargenomen in de vegetatie nabij de oever (2 man en 1 vrouw). Op 15 mei zijn minimaal 22 imago's waargenomen bij de vijver (waarbij ook één

copula is gezien), vrijwel alle waargenomen dieren betroffen mannetjes die boven de plas rondvlogen of hun territorium verdedigden vanaf uit het water stekende stengels van Riet (*Phragmites australis*) en Grote lisdodde (*Typha latifolia*). Ook op de uitgebreide, aan het wateroppervlak aanwezige vegetaties van Teer vederkruid (*Myriophyllum alterniflorum*) waren territoriale mannetjes te vinden, het leek hierdoor alsof ze op het wateroppervlak stonden. Op 6 juni zijn minimaal 40 imago's waargenomen op en nabij de plas, wederom voornamelijk territoriale mannetjes. Vrouwtjes laten zich een stuk moeilijker zien, ze houden zich vooral op in de nabijgelegen bosranden en struwelen, mede omdat ze zo de agressieve mannetjes ontlopen.

Overige soorten

Naast Sierlijke witsnuitlibel zijn in 2018 ook nog twee andere bijzondere libellensoorten waargenomen bij de Oude Vijver, waarbij verwacht wordt dat er ook voortplanting plaatsvindt. Het gaat hierbij om:

- Plasrombout (*Gomphus pulchellus*) - diverse waarnemingen, waaronder zeer verse imago's;
- Gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*) - op 15 mei zijn vier mannetjes en een ei-afzettend vrouwtje waargenomen).

Ei-afzettend vrouwtje Gevlekte witsnuitlibel op 15 mei 2018

Door de jaren heen zijn inmiddels al ruim 25 soorten libellen waargenomen op en rondom de vijver. De plas mag met recht een libellenparadijs genoemd worden.

Conclusies

Uit het onderzoek in 2018 komt naar voren dat er in de Oude Vijver in Boswachterij Staphorst een flinke populatie Sierlijke witsnuitlibellen aanwezig is, bestaande uit tientallen individuen. Daarnaast is ei-afzet waargenomen van Gevlekte witsnuitlibel. Ook van Plasrombout is een populatie aanwezig in de plas. De Oude Vijver herbergt een rijke libellenfauna, er zijn al ruim 25 soorten waargenomen. Het is met recht een natuurparel te noemen, waar een zorgvuldig beheer (handhaven waterkwaliteit en het zoneren van recreatie) van groot belang is.

Trio Sierlijke witsnuitlibel (2 man/1 vrouw) op 15 mei 2018.

Martijn Bunskoek

06-46156707

insecten@nbvijs.nl

www.bunskoek-natuurlijk.nl

NIEUWE CURSUS DAGVLINDERS IN ZUIDWOLDE

Er komt dit jaar een cursus over dagvlinders in Zuidwolde, georganiseerd door Natuurvereniging Zuidwolde. Het gaat om zo'n 30 soorten die in en om Zuidwolde voorkomen en tevens wordt enige aandacht besteed aan een 10-tal bijzondere Drentse soorten. De cursus zal bestaan uit een theoriedeel en een praktijkdeel. De theorie zal in maart en april in 3 avonden worden gegeven met beschrijvingen die ook thuis bestudeerd kunnen worden. De avonden worden gegeven op maandagavond om 20.00 uur in de Boerhoorn in Zuidwolde en de geplande data zijn 4 en 18 maart en 1 april. De praktijk zal bestaan uit een aantal dagdeel-excursies (3 à 4) van mei tot en met september 2019. De data en reservedata (i.v.m. het weer) worden in onderling overleg vastgesteld. De bedoeling is dat mensen die geïnteresseerd zijn, zich kunnen verdiepen in de kenmerken en het gedrag van dagvlinders in onze eigen omgeving. Dat is op zich al een heel leuke uitdaging. Maar bovendien is het van belang in een tijd waarin we ons zorgen maken over het verdwijnen van insectensoorten, dat we weten om welke soorten het gaat. Het maximum aantal deelnemers is 30 personen. De cursus wordt gegeven door Joop Verburg in samenwerking met de nationale Vlinderstichting en enkele andere Drentse dagvlinderkenners.

Na de cursus zullen de deelnemers de meeste dagvlinders van onze omgeving zonder veel moeite kunnen herkennen. Dat levert natuurkennis op over soorten die zich in onze directe omgeving en vaak in onze eigen tuin bevinden. Juist dat geeft heel veel extra plezier.

U kunt zich opgeven via info@natuurverenigingzuidwolde.nl (waar ook eventueel aanvullende informatie is na te vragen) of bij Joop Verburg, Waardeel 4, 7921WG Zuidwolde, tel 0683327869. De cursuskosten bedragen voor leden van de natuurvereniging € 30,= en voor niet-leden € 50,= (inclusief koffie en thee etc. op de cursusedagen)

MEERJARENPROGRAMMA

Natuurbeschermingsvereniging IJhorst-Staphorst e.o.

Het bestuur is druk bezig een meerjarenprogramma op te stellen. Er zijn 6 onderdelen te behandelen, zodat in april 2019 het meerjarenprogramma kan worden vastgesteld. Elke bestuursvergadering wordt één onderdeel behandeld. De resultaten daarvan worden aan de ledenvergadering voorgelegd. Na consensus over een onderdeel binnen het bestuur en de ledenvergadering wordt een commissie benoemd, die, onder leiding van de dossierhouder, de uitwerking van dat meerjarenprogramma- onderdeel verzorgt. Bij elk onderdeel wordt een dossierhouder gezocht en aangesteld als verantwoordelijke.

Onderdeel 2 is besproken en in de ledenvergadering voorgelegd.

- De inforuimte van SBB is voor vergaderingen aanvaardbaar, maar als ontvangstruimte is het gedateerd. Nadenken over modernisatie/aanpassingen. Dossierhouder: **het bestuur**
- De frequentie van bestuursvergaderingen kan aangepast worden na de vaststelling van het meerjarenprogramma. Dossierhouder: **het bestuur**.
- Mededelingen en acties in de media niet alleen aankondigen, maar ook achteraf een verslag met bv. foto's aanleveren. Dossierhouder **webmaster/pr functionaris**.
- Er wordt een commissie samengesteld voor het aantrekken van bestuursleden en werkgroep leden. Dossierhouder: **Niek**.
- Bewaken meerjarenprogramma. Dossierhouder: **Niek**.
- De werkgroepen stimuleren om regelmatig een stukje aan te leveren voor de Scharrelaar. Dossierhouder: **Clarien**.
- Het onderhouden van contacten met de buurverenigingen Zuidwolde en De Reest. Dossierhouder: **Niek en Clarien**.

Voor opgave om mee te doen aan een onderdeel, vragen erover of voor een goed idee kunt u zich melden bij Niek Gosker. 2522-260670 of 06 20750050.

ER IS MAAR ÉÉN AARDE

En het gaat niet goed met onze aarde. Helaas. De mensheid moet zich veel meer bewust worden van wat een mooie aarde we hebben. Hoe we daarvan kunnen genieten, van de natuur, van de zomer, herfst en winter, van de zon en de regen maar ook van de storm. Helaas stond er al. In 2017 verdween er zestien miljoen hectare bos. Dat is 4 keer de oppervlakte van Nederland. Tussen 2001 en 2017 verdween 337 hectare bos. Dat is 8,4% van alle bossen wereldwijd. Wat dacht u van voedselverspilling? Het doordraaien van groente en aardappelen op de veiling moet worden tegengegaan (verbieden). De boer krijgt dan nog twee cent voor een kilo, terwijl de voedselbanken zitten te springen om voedsel. Wist u dat er per persoon per jaar ongeveer 50 kilo voedsel wordt weggegooid. In 2017 was dat 0,8 miljoen ton alleen al in Nederland. Of in geld uitgedrukt 120 miljoen euro. Is er dan helemaal geen positief nieuws? Natuurlijk wel. In de krant lees ik dat het elektrisch vliegen dichterbij komt. Er wordt volop aan gewerkt. Er is al een tweezitter en een toestel met 9 personen aan boord gaat volgend jaar de lucht in. Het duurt nog wel even voordat grote vliegtuigen elektrisch gaan vliegen maar ook dat gaat gebeuren.

Er is maar één aarde

Niek

REDACTIONEEL

Zoals je ziet is er weer gekozen, zoals ieder jaar, voor een nieuwe omslag . Omdat 2019 het jaar van de Wulp is, staat deze vogel nu op de omslag. De wulp is een vogel, die het helaas erg moeilijk heeft.

We zijn blij dat we van André Huls de foto, die je ziet, konden gebruiken. Onze dank hiervoor aan André.

Ook willen we ieder, die het afgelopen jaar heeft meegewerkt aan De Scharrelaar, bedanken en ook de bezorgers die iedere keer weer hun best doen, dat iedereen hem in de bus kreeg. En natuurlijk bedanken we ook onze adverteerders.

We willen nog wel een oproep doen om meer kopij in te leveren, want dan komt er nog meer leesplezier.

Zoals je gezien hebt, waren er in de vorige Scharrelaar ook enkele afbeeldingen in kleur afgedrukt. We hopen dat in de toekomst vaker te doen. Op de site staat de vorige Scharrelaar trouwens helemaal in kleur afgedrukt. Ook nu weer veel leesplezier met deze Scharrelaar.

De redactie:

Mededeling Materiaalbeheer:

Jaap Padding deelde ons mee dat door Welkoop in De Wijk een zak strooivoer voor eventuele wintervoeding beschikbaar is gesteld.

VAN DE PENNINGMEESTER:

Een deel van onze leden ontvangt bij deze Scharrelaar een factuur voor de betaling van de contributie. Wij verzoeken deze leden om de verschuldigde contributie voor 1 juli over te maken op onze rekening (NL83RABO 03608.00.246).

Als u geen factuur heeft ontvangen, dan is dat een goed teken en bent u goed bezig voor de vereniging en onze natuur. Omdat u een opdracht tot automatische incasso heeft afgegeven, hoeft er dus geen jaarlijkse factuur meer geprint te worden. Dit scheelt heel veel printwerk en papier.

De incassobedragen zullen rond maart/april van uw rekening worden afgeschreven. Het zou mooi zijn wanneer nog meer mensen een automatische incasso invullen!! Daarom hebben we onderaan de factuur ook nog een incasso-opdracht afgedrukt. Wanneer u deze invult en opstuurt, helpt u onze natuur een handje.

Ledenadministratie:

Het kan zijn dat een lid verhuist, uit huis gaat, overlijdt of het lidmaatschap overgaat op de partner. Deze berichten bereiken ons bestuur niet altijd.

Mocht u iets ter ore komen en u weet dat die persoon lid is van onze vereniging, schroom niet om het te melden, liever een keer teveel, dan ongewenste post. Ook als u bijvoorbeeld een aantal Scharrelaars rondbrengt en er valt u iets op, dat niet klopt, graag reactie, dan kunnen we dat wijzigen.

Mocht u nog vragen, opmerkingen, wijzigingen en/of suggesties hebben, dan hoor ik dat graag.

M.G. Kroonenburg-Kolk, Penningmeester,
0522-443376, penningmeester@NBVIJS.nl

INHOUD SCHARRELAAR 2018

Februari nr. 212

bladz.

Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
Agenda plantenwerkgroep	3
Agenda algemene ledenvergadering	4
Jaarverslag 2017	5
Jeugdhoekje	28
Vogel waarheen was uw vlucht?	30
Veldwaarnemingen	34
2018: Jaar van de huiszwaluw	35
De huiszwaluw in Staphorst en omstreken	35
De stand van de vogels	36
Torenavalk	37
Inhoud scharrelaar	39

Juli nr. 213

Agenda	1
Jeugdagenda	1
Jeugdhoekje	2
Veldwaarnemingen	3
Vogel belevenissen vanaf het Veldhuispark	7
Vogel waarheen was uw vlucht?	8
Werkgroep roofvogels en uilen	12
Vrijwilligersreis 2018	22
Jaarverslag ringwerk 2017	22
Wilde narcissen uit onze bollenbank	24
Kleurrijke vergroeiingen aan planten	26
Witte mol	28
De brandnetel	29
Natuurreis Letland 2018	30

Oktober nr. 214

Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
In memoriam Arend Muller	3
Jeugdhoekje	3
Veldwaarnemingen	5
Van de penningmeester	7

Vogel waarheen was uw vlucht?	8
Bosuil nestkast	12
Bijen en vlinderplanten	13
Eekhoorn gedicht	15
Voor u gelezen	16
Uitreiking insecten hotel	17
Lezing W B E reestgebied	18
Reisverslag natuurreis Letland 2018	23

December nr. 215

Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
Agenda algemene ledenvergadering	3
Verslag algemene ledenvergadering	4
Dankbetuiging	7
Jeugdhoekje	8
Kraanvogels Diepholzer Mooren 2018	9
Einde jaars plantenjacht 2018	10
Veldwaarnemingen	11
Vogel waarheen was uw vlucht?	12
Bijen en vlinderplanten aanvulling	18
Wilde planten bloei. Project	20
Natuur in de steigers: De Vledders	21
Meerjaren programma van onze vereniging	22
Werkgroep insecten	23
De kempense heidelibel	24
Vreemde vogelnamen	25

LID WORDEN VAN ONZE VERENIGING?

Voor minimaal € 10,--/jaar kunt u al lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.". U krijgt hiervoor 4x per jaar het verenigingsblad "De Scharrelaar". Voor jeugdleden tot 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, kost het lidmaatschap minimaal € 3,--/jaar, maar dit lid ontvangt het verenigingsblad "De Scharrelaar" niet. Door het invullen van dit formulier en het aanmelden als lid van onze vereniging helpt u onze vereniging om de natuur in IJhorst-Staphorst en omstreken te beschermen.

Werkgroepen

Wilt u zich opgeven als lid van één van de werkgroepen, dan kunt u contact opnemen met de coördinator van de betreffende werkgroep. De gegevens vindt u in "De Scharrelaar" of op de website www.natuurbeschermingsvereniging.nl.

Op dit moment zijn de volgende werkgroepen actief:

- Jeugdwerkgroep "Weer of geen weer"
- Werkgroep Nestkastonderzoek
- Werkgroep Ringonderzoek
- Plantenwerkgroep
- Werkgroep Roofvogels en Uilen
- Werkgroep Dagvlinders en Libellen
- Werkgroep Zoogdieren
- Werkgroep Natuurreizen
- Werkgroep Ruimtelijke Ordening
- Werkgroep Projecten
- Redactie "De Scharrelaar"

Doe mee en kom ons helpen in de werkgroepen.

Lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o." (strook inleveren bij de ledenadministratie; zie onder):

Er zijn 3 categorieën:

lid (€ 10,--/jaar)

iedereen van 18 jaar en ouder ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar"

jeugdplus (€ 10,--/jaar)*

jeugd van 8 tot 18 jaar, waarvan GEEN andere gezinsleden lid zijn, ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 18 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)

jeugdlid (€ 3,--/jaar)*

jeugd van 8 tot 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, ontvangt GEEN verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 18 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)

*) ontvangt 1x per jaar de Nieuwsbrief met activiteiten van de Jeugdwerkgroep. Hij/zij mag mee met de jaarlijkse nestkastcontrole. Een jeugdlid van 15 tot 18 jaar mag tevens naar keuze meedoen met de activiteiten van één van de werkgroepen.

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WOOPLAATS: _____

GEBORTEDATUM: _____

GESLACHT: M / V

TEL.NR.: _____

MOBIEL NR.: _____

EMAIL: _____

HANDTEKENING: _____

(van ouder bij minderjarige)

PLAATS EN DATUM: _____

*) Ik geef hierbij toestemming tot publicatie in de media van foto's, gemaakt bij activiteiten. *)Doorhalen indien NIET van toepassing.

Ik betaal nog geen contributie, maar wacht op de factuur.

Door ondertekening van onderstaande machtiging geeft u toestemming aan de **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."** om doorlopende incasso opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven, wegens de **inning van de contributie per jaar** en uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven, overeenkomstig de opdracht van **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."**. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

De machtiging blijft doorlopend geldig en eindigt alleen:

- ten tijde van overlijden van de "betaler"
- ten tijde van het opheffen van de "ontvanger" (Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.")
- na schriftelijke opzegging van de "betaler" bij de "ontvanger"
- na uitschrijving van de "betaler" uit het ledenbestand van de "ontvanger"

De "ontvanger" behoudt zich het recht voor om het bedrag aan te passen aan de jaarlijks door de Algemene Leden Vergadering vast te stellen contributie. Deze machtiging is alleen geldig mits het onderstaande volledig is ingevuld en ondertekend.

Aanmelding/Incassomachtiging Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."

Het onderstaande zo volledig mogelijk invullen en inleveren bij, of opsturen naar de ledenadministratie, Heerenweg 42, 7955 PE IJhorst; e-mail: leden@nbvijs.nl.

Gegevens rekeninghouder t.b.v. aanmelding/incasso:

LIDNUMMER: _____ (niet invullen !!)

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WOOPLAATS: _____

Incassomachtiging **BEDRAG: € _____** alleen invullen

indien afwijkend van minimale bijdrage

IBAN REK.NR: _____

HANDTEKENING: _____

PLAATS EN DATUM: _____

Incassant ID: **NL55ZZZ400590910000**

Kenmerk machtiging: Contributie per jaar

Inleverdata kopij:

9 mei

5 september

7 november